

**VIII MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA
LINGWISTYKI TEORETYCZNEJ, MATEMATYCZNEJ I STOSOWANEJ
ELIMINACJE SZKOLNE**

18 grudnia 2009

Pkt.:

IMIĘ I NAZWISKO .....

SZKOŁA .....

Na rozwiązanie wszystkich zadań przeznaczone jest 120 minut. Odpowiedzi należy napisać na kartce z zadaniami.

Zad. 1 (18 pkt.) Oto kilka polskich wyrażzeń. Dopasuj je do ich tłumaczeń na sanskryt*.

wszędzie, gdzie, każdy, kiedy, który, tak, tam, ten sam

yah ..... yadā .....

tathā ..... tatra .....

sarvatra ..... yatra .....

ekah ..... sarvah .....

(Kreska oznacza wydłużenie samogłoski, „th” i „h” to specyficzne spółgłoski sanskryckie).

Przetłumacz na sanskryt: *zawsze* .....

wszelkimi sposobami .....   *jak* .....

jednocześnie .....   *wtedy* .....

* - Sankryt jest jednym z najstarszych zaświadczonych języków indoeuropejskich (zabytki z ok. 1500 r. p.n.e.) i należy do grupy indoirañskiej. Wywarł wielki wpływ na kulturę i języki Indii i tamtejszych religii. Dziś jest jednym z ponad 400 języków tam używanych i jednym z 23 urzędowych, chociaż na co dzień posługuje się nim zaledwie kilkadziesiąt tysięcy osób, czyli ok. 0,005% Hindusów. Wciąż używany jest jednak w hinduistycznych ceremoniach i czasem w oficjalnych sytuacjach związanych z tradycją.

Zad. 2 (16 pkt.) Poniżej polskie zdania wraz z tłumaczeniami na litewski.

Huśtam.	Sùpù.	Nie kąpiemy się.	Nesimaudomė.
Ona huśta.	Sùpa.	Mogę.	Galiù.
Huśtacie.	Sùpate.	Możecie.	Galite.
Huśtamy się.	Sùpamės.	Nie możesz.	Negali.
One się huśtają.	Sùpasi.	Wierzę.	Mòkau.
Chcemy.	Norime.	Wierzycie sobie.	Mòkotės.
On nie chce.	Nenori.	Wierzysz sobie.	Mòkaisi.
Mówisz.	Sakai.	Nie wierzysz sobie.	Nesimòkai.
On mówi.	Sako.	Kocham.	Myliù.
Mówimy.	Sakome.	One kochają.	Myli.
Widzę.	Matau.	Skaczesz.	Šoki.
Widzicie.	Matote.	Oni skaczą.	Šoka.

Przetłumacz, podając wszystkie możliwości wynikające z danych zadania:

Ona się nie kąpie. ....

Wierzą sobie. ....

Nie skaczecie. ....

Noriù. ....

Nesako. ....

Nematome. ....

Mylimės. ....

Nesisakomė. ....

Zad. 3 (20 pkt.) Oto fragmenty zdań w języku komi* i ich tłumaczenia.

пӧчлӧн вок — brat babci

пӧльлысь воксӧ — brata dziadka

чожлысь гӧтырсӧ — żonę wujka

пӧльлӧн унай — zięć dziadka

унайлысь пилысь — syna zięcia

воклысь пӧльлысь — dziadka brata

нывлӧн вӧрӧслӧн — męża córki

воклӧн унайлӧн — zięcia brata

Przetłumacz na komi wyrażenia, podając wszystkie możliwości.

mąż babci .....

córka wujka .....

syna żony .....

wujka żony syna .....

* - Komi (inaczej zyriański) należy do grupy permskiej języków ugrofińskich (rodzina uralo-łtajjska). Posługuje się nim ok. 350 tys. ludzi na północnym wschodzie europejskiej części Rosji.

Zad. 4 (20 pkt.) Pięć gruzińskich* pięcioliterowych wyrazów uporządkowano w kolumnach na pięć sposobów. W jednej w kolejności alfabetycznej pierwszy liter (tzn. tak, że pierwsze litery tych słów stoją w takim porządku jak w alfabecie gruzińskim), w innej – wg kolejności alfabetycznej drugich liter itd. (Gruziański zapisuje się jak polski – w poziomie, od lewej do prawej).

მოაჯე	ბანდი	დეუმბო	ანდობ	ქებნა
ქებნა	ქებნა	ბანდი	ბანდი	ანდობ
ანდობ	ანდობ	ქებნა	დეუმბო	მოაჯე
დეუმბო	მოაჯე	ანდობ	მოაჯე	ბანდი
ბანდი	დეუმბო	მოაჯე	ქებნა	დეუმბო

W jakiej kolejności mogą występować w gruzińskim alfabecie litery pojawiające się w zadaniu?

.....

.....

.....

.....

* - Gruziański jest używanym przez ponad 4 mln ludzi (przede wszystkim w Gruzji, gdzie jest językiem urzędowym) językiem z małej (5 języków, ok. 5 mln mówiących) rodziny południowokaukaskiej (kartwelskiej). Dzięki swoim ciekawym cechom oraz liczącej prawdopodobnie ponad 3 tys. lat historii (z pierwszym pismem już ok. 2 tys. lat temu) jest szczególnie interesujący dla lingwistów. Zapisywany jest swoim własnym alfabetem będącym prawdopodobnie kolejnym stadium rozwoju gruzińskiego pisma starożytnego.

**VIII MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA
LINGWISTYKI TEORETYCZNEJ, MATEMATYCZNEJ I STOSOWANEJ**

18 grudnia 2009 – ELIMINACJE SZKOLNE – odpowiedzi i schemat oceniania

Zad. 1 (18 pkt.)

yah = <i>który</i>	yadā = <i>kiedy</i>
tathā = <i>tak</i>	tatra = <i>tam</i>
sarvatra = <i>wszędzie</i>	yatra = <i>gdzie</i>
ekah = <i>ten sam</i>	sarvah = <i>każdy</i>

Za każde bezbłędne tłumaczenie – 1 pkt, 0 pkt. przy jakimkolwiek błędzie.

	zawsze = sarvadā	
wszelkimi sposobami = sarvathā		jak = yathā
jednocześnie = ekadā		wtedy = tadā

Za każde bezbłędne tłumaczenie – 2 pkt.

1 pkt, jeśli podany jest poprawny początek („sarv”/„y”/„ek”/„t”) lub druga część wyrazu („adā”/„athā”).

Zad. 2 (16 pkt.)

Ona się nie kąpie.	Nesimaudo.
Wierzą sobie.	Mòkosi.
Nie skaczecie.	Nešokate.
Noriù.	Chcę.
Nesako.	Nie mówi./Nie mówią.*
Nematome.	Nie widzimy.
Mylimès.	Kochamy się.
Nesisakomè.	Nie mówimy sobie.

Każde z wyrażen oceniamy niezależnie, przyznając 2 pkt., tylko jeśli nie wystąpił żaden błąd, i 1 pkt przy jednym błędzie (np. tylko błędna osoba, tylko zła końcówka, przestawiony jeden człon wyrazu). 1 pkt przyznajemy, również jeśli obok poprawnego tłumaczenia uczeń podaje jedno inne.

* - Przy wyrażeniu „nesako” uznajemy również odpowiedzi z podaniem podmiotu („on/ona/oni/one”) i 2 pkt. przyznajemy, tylko jeśli odpowiedź dopuszcza wszystkie cztery (1 pkt – jeśli pominięto jeden, 0 pkt. – gdy więcej).

Zad. 3 (20 pkt.)

maż babci = пӕчлӕн вӕрӕс , córka wujka = чӕжлӕн ныв

Za każde z powyższych:

4 pkt., jeśli bez błędu,

2 pkt., jeśli obok poprawnego tłumaczenia wystąpiło jedno inne (0 pkt., jeśli więcej),

2 pkt., jeśli jedyne podane tłumaczenie zawiera jedną błędną końcówkę (0 pkt., jeśli błąd nie polega na niewłaściwej końcówce).

syna żony = гӕтырлысь писӕ , гӕтырлысь пилысь , гӕтырлӕн пилӕн

Po 2 pkt. za każde tłumaczenie podane bezbłędnie (nie gra roli kolejność cytowania poszczególnych wariantów). Za każde tłumaczenie z jedną błędną końcówką przyznajemy 1 pkt. (0 pkt. za tłumaczenia z innymi błędami). Za każde tłumaczenie powyżej trzech odejmujemy 2 pkt., nie schodząc w ocenie tłumaczenia tego wyrażenia poniżej zera.

wujka żony syna =

= $\text{пилысь гӕтырлысь чӕжсӕ}$, $\text{пилысь гӕтырлысь чӕжлысь}$, $\text{пилӕн гӕтырлӕн чӕжлӕн}$

Po 2 pkt. za każde tłumaczenie podane bezbłędnie (nie gra roli kolejność cytowania poszczególnych wariantów). 1 pkt. przyznajemy za każde tłumaczenie z błędną tylko końcówką ostatniego członu oraz za tłumaczenia z błędną końcówką pierwszego i drugiego członu, pod warunkiem że końcówki obu tych członów są identyczne. (0 pkt. za tłumaczenia z innymi błędami).

Za każde tłumaczenie powyżej trzech odejmujemy 2 pkt., nie schodząc w ocenie tłumaczenia tego wyrażenia poniżej zera.

Zad. 4 (20 pkt.)

Pierwsza jest „ д ”, druga – „ д ”; o następnych wiadomo tylko, że:

$\text{д} < \text{д}$ (tak oznaczamy, że „ д ” występuje w gruzińskim alfabecie przed „ д ”)

$\text{д} < \text{д}$,

$\text{д} < \text{б} < \text{к} < \text{ж}$,

$\text{д} < \text{б}$,

$\text{д} < \text{о} < \text{к} < \text{ж}$.

20 pkt. przyznajemy, jeśli uczeń podaje układ warunków równoważny powyższemu.

Za każdy pominięty warunek oraz każdy, który nie musi zachodzić, odejmujemy 2 pkt., nie schodząc poniżej zera w sumarycznej ocenie zadania.

Jeśli uczeń podał jedynie przykładowe ustawienia wszystkich występujących w zadaniu liter gruzińskich: 2 pkt. za jedno możliwe (spełniające wszystkie powyższe warunki) ustawienie, 3 pkt. za dwa, 4 pkt. – za trzy, ..., 10 pkt. – za 9 lub więcej możliwych ustawień. Za każde błędne ustawienie przyznajemy (-1 pkt), nie schodząc poniżej zera w sumarycznej ocenie zadania.